

Plac Warzywny

Kategorie: Miejsca

Komórka Wydziału Apropowizacyjnego (następnie Wydziału Warzywnego) odpowiedzialna za sprzedaż i dystrybucję warzyw, również do kuchni.

Produkty i surowce przekazywane przez władze do dyspozycji Wydziału Apropowizacji trafiały do dwóch Punktów Przyjęć Towarów (Bałucki Rynek i stacja kolejowa Radegast). Stamtąd produkty kierowano do rozbudowanej sieci magazynów Wydziału, rozmieszczonych na terenie całego getta. Niezależnie od magazynów na produkty swoje składnice posiadały komórki Wydziały jakimi były place. Warzywa były rozdzielane do punktów sprzedaży i na place warzywny. Od 30 kwietnia 1942 r. funkcjonowały place: Łagiewnicka 1/3, Łagiewnicka 10, Lutomierska 23, Wolborska 8, Młynarska 25.

Aby zapobiec malwersacjom, przy wyjściu z placu wagę kontrolowało kolejny raz Sonderkomando.

Charakterystycznym widokiem przy placach warzywnych były kolejki (tzw. ogonki). Na przełomie 1941/1942 wybudowano kilka bocznic tramwajowych, m.in. na plac warzywny, aby ułatwić przejazd towarów.

O sprawności systemu wydzielania warzyw napisał Józef Zelkowicz: „Trzy kwadransy na piątą już nie chciało mu się wystawać w ogonku. O tej porze z pracy zdążyli wrócić jego żona i syn. Mogą teraz tutaj czekać, a on tymczasem skoczy na jednej nodze na plac warzywny i odbierze kapustę... Ponoć tam idzie szybko... Na placu rzeczywiście poszło gładko. Już o 20.00 był w domu z piętnastoma kilogramami kapusty... W domu i nie w domu, bo zastał zamknięte drzwi. Dopiero po dwudziestu minutach oczekiwania przyszli jego żona i syn, oboje zapłakani.

– Rozumiesz? Trzy godziny stania. Całe trzy godziny czekania na odebranie racji. Serce może pęknąć, jak się patrzy na to, co oni wyrabiają z ludźmi. Stróż, tragarz, ładna panienska, kominiarz i

wożny z resortu, to wszystko nie czeka nawet minuty, obsłużone na poczekaniu, a ty... ty pchasz się i dobijasz, tracisz nerwy, stoisz o pustym żołądku... ty, twoje dziecko..."¹

Izabela Terela

Przypisy

1. Józef Zelkowicz, Piszący te słowa jest pracownikiem gettowej instytucji, Z „dziennika” i inne pisma z łódzkiego getta, tłum. i red. Monika Polit, Warszawa 2019, s. 90-91.

Źródła

Kronika, t. 2, s. 405, 26.07.1942; APŁ, 278/1094, s. 163–190; D. Dąbrowska, Administracja żydowska w Łodzi i jej agendy w okresie od początku okupacji do zamknięcia getta (8 IX 1939-30 IV 1940), „Biuletyn ZIH”, nr 45-46, 1963.

Tagi

aprowizacja **głód** życie codzienne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 18-08-2025